NORAKSTS
Lieta Nr.142232212
143/AA43-3302-12/19

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

Rīgā 2012.gada 30.augustā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnesis referents M.Vīgants,
tiesnese I.Kaļiņina, tiesnese R.Paegle,

rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta pēc *A.Z.* likumiskā pārstāvja *Z.Z.* pieteikuma par Tukuma novada domes Administratīvās komisijas 2011.gada 28.decembra lēmuma Nr.D43-872 atcelšanu, sakarā ar *A.Z.* likumiskā pārstāvja *Z.Z.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 2.maija spriedumu.

## Aprakstošā daļa

[1] Tukuma novada pašvaldības policijas vecākā inspektore 2011.gada 22.decembrī sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.FB 709058 (turpmāk – protokols) par to, ka nepilngadīgā *A.Z.* 2011.gada 22.decembrī plkst.13:15 alkohola reibuma stāvoklī (0,38 promiles) atradās sabiedriskā vietā – Tumes kultūras namā.

Atbildība par minēto administratīvo pārkāpumu paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK) 171.[1]panta pirmajā daļā.

[2] Ar Tukuma novada domes Administratīvā komisija 2011.gada 28.decembra lēmumu Nr.D43-872 (turpmāk – Lēmums) *A.Z.* uzlikts naudas sods Ls 20 apmērā par Latvijas APK 171.[1]panta pirmās daļas pārkāpumu.

Lēmumā norādīti šādi apstākļi.

[2.1] *A.Z.* 2011.gada 22.decembrī atradās alkohola reibuma stāvoklī. *A.Z.* 2011.gada 22.decembrī noteikta alkohola koncentrācija izelpojamā gaisā. Izdarīti divi mērījumi un fiksēta alkohola koncentrācija: pirmajā mērījumā 0,41 promile, otrajā mērījumā 0,38 promiles.

[2.2] *A.Z.* parakstījusi pārbaudes protokolu, neizsakot iebildes par mērījumu rezultātiem un par mērījumu veikšanu. *A.Z.* protokolā atzinusi, ka lietojusi alkoholisko dzērienu – alu. Nosakot sodu ņemts vērā, ka *A.Z.*

nepakļāvās pašvaldības policijas likumīgajām prasībām doties uz dienesta automašīnu nogādāšanai uz Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Tukuma iecirkņa dežūrdaļu.

[3] Administratīvajā rajona tiesā 2012.gada 9.februārī saņemts *A.Z.* likumiskā pārstāvja *Z.Z.* pieteikums, kurā lūgts Lēmumu atcelt.

Pieteikumā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[3.1] Protokolu sastādījusi persona, kas nav tiesīga sastādīt protokolu par Latvijas APK 171.[1]panta pirmās daļas pārkāpumu. *A.Z.* nepiekrita mērījumu veikšanai, protokolam pievienoto mērījumu izdruku laiks nesakrīt ar pārkāpuma konstatēšanas laiku.

[3.2] Lai panāktu protokola parakstīšanu, pret *A.Z.* tika pielietots fizisks spēks – rokas aizlaušana aiz muguras un psiholoģiska iebiedēšana. *A.Z.* noliedz alkohola lietošanas faktu, iestāde nav ņēmusi vērā, ka lietā nav noskaidroti alkohola iegādes un lietošanas apstākļi.

[3.3] *A.Z.* bija liegts iepazīties ar lietas materiāliem un sniegt rakstveida paskaidrojumus, lēmuma noraksts netika nosūtīts adresātam noteiktajā termiņā.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 2.maija spriedumu (turpmāk – spriedums) pieteikums noraidīts.

Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[4.1] *A.Z.* izdarījusi administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība paredzēta Latvijas APK 171.[1]panta pirmajā daļā.

Minēto pierāda Tukuma novada pašvaldības policijas vecākās inspektores *I.J.* 2011.gada 22.decembrī plkst.14:25 sastādītais *A.Z.* aizturēšanas protokols Nr.709058 *(lietas lapa 11)*; pašvaldības policijas vecākās inspektores *I.J.* 2011.gada 22.decembrī sastādītais personas pārbaudes protokols Nr.709058 *(lietas lapa 10)* par alkohola koncentrācijas noteikšanu izelpojamā gaisā; portatīvās mērierīces izdrukas Nr.2000 un Nr.2001 alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpojamā gaisā *(lietas lapa 16)*; pašvaldības policijas vecākās inspektores *I.J.* 2011.gada 22.decembrī sastādītais protokols Nr.FB709058 *(lietas lapa 9)* pašvaldības policijas vecāko inspektoru *I.J.* un *M.M.* 2011.gada 22.decembra dienesta ziņojumi *(lietas lapa 12-14); I.J.* un *M.M.* liecības tiesas sēdē *(lietas lapa 24 – 26)*.

[4.2] Nav pamata apšaubīt policijas darbinieku ziņojumus, liecinieku liecības un izelpojamā gaisā mērījumu izdrukas Nr.2000 un Nr.2001. *A.Z.* pārstāvis norādījis, ka *A.Z.* 2011.gada 22.decembrī plkst.13:00 atradusies stundās un iesniedza tiesai stundu saraksts *(lietas 20.lapa)*. No saraksta secināms, ka *A.Z.* minētajā laikā bija paredzēta sporta nodarbība, bet tas neapstiprina, ka *A.Z.* atradās sporta nodarbībā.

[4.3] Ņemot vērā likuma „Par policiju" 10.panta pirmās daļas 6.punktu, 12.panta pirmajā daļu, un policijas darbinieku ziņojumos norādīto nav pamata uzskatīt, ka policijas darbinieki nepamatoti ir sastādījuši protokolu par administratīvo pārkāpumu. Nav konstatējami apstākļi, kas dotu pamatu apšaubīt policijas darbinieku objektivitāti vai ieinteresētību sastādīt protokolu.

[4.5] No likuma „Par policiju" 19.panta sestās daļas un 12.panta 4.punkta izriet, ka pašvaldības policijas darbiniekiem, analogi valsts policijas darbiniekiem, deleģētas tiesības sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolus. Protokolā norādīts, ka pieteicēja būdama nepilngadīga 2011.gada 22.decembrī plkst.13:15 atradās sabiedriskā vietā Tumes kultūras namā alkohola reibuma stāvoklī (0,38 promiles). No lietai pievienotajām portatīvās mērierīces alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpojamā gaisā mērījumu izdrukām Nr.2000 un Nr.2001 izriet, ka pieteicējai alkohola koncentrācijas noteikšana izelpojamā gaisā veikta plkst.14:41 un plkst.14:58.

[4.6] Minētā pretruna nav uzskatāma par būtisku procesuālu pārkāpumu, jo administratīvā pārkāpuma sastāvu veido subjekts (nepilngadīgā persona), objektīvā puse (minētā persona, kas atrodas alkohola reibumā). Pret pieteicēju tika pielietots fizisks spēks (roka aizlauzta aiz muguras), jo pieteicēja pa ceļam uz dienesta automašīnu vairākkārtīgi mēģināja izrauties no policijas amatpersonas satvēriena un aizbēgt, mēģināja atgrūst policijas inspektori. Fizisks spēks pret pieteicēju tika piemērots pamatoti un pieļaujamās robežās.

[4.7] Lēmums pieņemts 2011.gada 28.decembrī, un tas nosūtīts pa pastu Latvijas APK 276.panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā. Termiņa nokavējums ir nebūtisks apstāklis, un tas nav kavējis savlaicīgi Lēmumu pārsūdzēt.

[4.8] Ņemot vērā apstākļus, kādos tika izdarīts pārkāpums, *A.Z.* subjektīvo attieksmi pret pārkāpumu, naudas sods Ls 20 apmērā ir pamatoti noteikts, lai sasniegtu Latvijas APK 22.pantā noteiktos mērķus.

[5] Par spriedumu nepilngadīgās *A.Z.* likumiskais pārstāvis iesniedza apelācijas sūdzību, kurā lūgts spriedumu atcelt, un papildus pieteikumā minētajam, norādīti turpmāk minētie argumenti.

[5.1] Pie administratīvās atbildības sauktā persona saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 21.panta trešo daļu, netika uzaicināta uz tiesas sēdi, lietas izskatīšana netika atlikta, tādējādi *A.Z.* liegts īstenot likumiskās tiesības. *A.Z.* netika nosūtīts sprieduma noraksts, tādā veidā liedzot tiesības tiesas nolēmumu pārsūdzēt.

[5.2] Pašvaldības policijas darbinieks, saskaņā ar APL 163.pantu, nav tiesīgs izpaust ziņas, kas aizsargātas ar likumu, un informācija par pieteicēju ir aizsargāta saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 71.pantu. Tiesa nepārbaudīja pieteicējas pārstāvja identitāti un spriedumā bez pietiekama pamata norādīts, ka *Z.Z.* ir *A.Z.* likumiskais pārstāvis. *A.Z.* un viņas likumiskajam

pārstāvim līdz tiesas sēdei nebija iespējams iepazīties ar pierādījumiem. Tiesa atbildētāja iesniegtos rakstveida pierādījumus nepamatoti pievienoja lietas materiāliem, jo *A.Z.* un viņas likumiskajam pārstāvim līdz tiesas sēdei nebija iespējas ar tiem iepazīties.

[5.3] *A.Z.* nepiekrita pārbaudes veikšanai, lai noteiktu alkohola koncentrāciju izelpojamā gaisā, bet Ministru kabineta noteikumu Nr.394 9.punkts, noteic, ka šādu pārbaudi drīkst veikt, saņemot pārbaudāmās personas piekrišanu. Pielietojot spēka paņēmienu policijas darbiniece pārkāpa likuma „Par policiju" 13.panta trešo daļu, Bērnu tiesību aizsardzības likuma 59.panta trešo daļu. Izdruka no Tumes vidusskolas elektroniskās dienasgrāmatas pierāda, ka *A.Z.* pārkāpuma konstatācijas laikā atradusies skolā un šajā dokumentā ir pasniedzēja atzīme par pieteicējas piedalīšanos mācību stundās.

[5.4] Pārbaudes testā uzrādīta salīdzinoši neliela alkohola koncentrācija, kas var tikt iegūta nepilngadīgajam lietojot bezalkoholisko alu, kvasu vai medicīniskos preparātus. Nav ņemts vērā, ka *A.Z.* iepriekš nebija izdarījusi likumpārkāpumus, nav nonākusi policijas redzeslokā un raksturojums no mācību iestādes ir pozitīvs. Naudas sods piemērots, neņemot vērā Latvijas APK 32.panta nosacījumi.

[6] Iestāde paskaidrojumos apgabaltiesai norāda, ka apelācijas sūdzību neatzīst un lūdz pieteikumu noraidīt.

[7] Atbilstoši Latvijas APK 289.$^{21}$panta otrajai daļai Administratīvā apgabaltiesa apelācijas sūdzību izskata rakstveida procesā.

## Motīvu daļa

[8] Administratīvā apgabaltiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, atzīst, ka apelācijas sūdzība ir daļēji pamatota. Lēmums par nepilngadīgās *A.Z.* saukšanu pie administratīvās atbildības ir grozāms attiecībā par noteikto administratīvā soda veidu, ņemot vērā šādus apstākļus.

[9] Saskaņā ar Latvijas APK 289.$^{22}$panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa taisa nolēmumu administratīvā pārkāpuma lietā atbilstoši šā kodeksa divdesmit trešās „a" nodaļas prasībām.

Latvijas APK 289.$^{13}$panta trešā daļa paredz, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Administratīvā apgabaltiesa, izvērtējot sprieduma motivāciju, atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi un vispusīgi izvērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus. Apgabaltiesa, saskaņā ar Latvijas APK 289.[13]panta trešo daļu pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai (sk. šā sprieduma 5.punktu) daļā par to, ka ir pierādīta nepilngadīgās *A.Z.* vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kas paredzēts Latvijas APK 171.[1]panta pirmajā daļā.

[10] Administratīvā apgabaltiesa secina, ka apelācijas sūdzībā norādītie argumenti nav pamats Lēmuma atcelšanai un lietvedības izbeigšanai administratīvā pārkāpuma lietā, ņemot vērā turpmāk minētos apstākļus.

[10.1] No administratīvā pārkāpuma lietas materiāliem izriet, ka ar pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā ir vērsies *A.Z.* likumiskais pārstāvis *Z.Z.*, lūdzot atcelt lēmumu par nepilngadīgās *A.Z.* saukšanu pie administratīvās atbildības. *Z.Z.* ir piedalījies lietas izskatīšanā tiesas sēdē 2012.gada 12.aprīlī un par pirmās instances tiesas spriedumu *Z.Z.* ir iesniedzis apelācijas sūdzību. Tādejādi ir nodrošinātas tiesības pie administratīvās atbildības sauktajai personai ar sava likumiskā pārstāvja starpniecību pārsūdzēt Administratīvās rajona tiesas spriedumu.

[10.2] Pašvaldības policijas amatpersonas tiesai liecināja par lietas apstākļiem, kas attiecas uz administratīvā pārkāpuma notikumu. Saskaņā ar Latvijas APK 264.pantu *(redakcijā, kas bija spēkā līdz 2012.gada 1.jūlijam)* par liecinieku administratīvā pārkāpuma lietā var izsaukt jebkuru personu, kurai var būt zināmi kādi apstākļi, kas jānoskaidro šajā lietā.

[10.3] Saskaņā ar Ministru kabineta 2008.gada 2.jūnija noteikumu Nr.394 (turpmāk – Noteikumi Nr.394) 9.punktu, personu pārbauda pēc personas mutiskas piekrišanas saņemšanas. Atbilstoši Noteikumu Nr.394 10.punktam, ja alkohola koncentrācijas pārbaude izelpotajā gaisā nav iespējama vai pārbaudāmā persona nepiekrīt pārbaudei vai tās rezultātiem, Valsts policijas, pašvaldības policijas vai Valsts robežsardzes darbinieks (..) pēc iespējas ātrāk nogādā personu ārstniecības iestādē medicīniskās pārbaudes veikšanai. Kā izriet no pašvaldības policijas vecāko inspektoru *I.J.* un *M.M.* 2011.gada 22.decembra ziņojumiem un minēto personu tiesas sēdē sniegtajām liecībām, tad *A.Z.* atteicās no pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpojamā gaisā.

[10.4] Policijas darbinieki, ievērojot Noteikumu Nr.394 punktā minēto, pamatoti pieņēma lēmumu pieteicēju nogādāt uz medicīnas iestādi. *A.Z.* tika nogādāta Tukuma policijas iecirkņa dežūrdaļā, lai sastādītu nosūtījumu uz medicīnas iestādi un tur viņa piekrita veikt pārbaudi alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpojamā gaisā. Tukuma policijas iecirknī *A.Z.* veikta pārbaude alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpojamā gaisā.

[10.5] Apgabaltiesa nekonstatē, ka pret nepilngadīgo *A.Z.* tika pielietoti Ministru kabineta 2011.gada 18.janvāra noteikumos Nr.55 „Noteikumi par

speciālo līdzekļu veidiem un kārtību, kādā tos lieto policijas darbinieki un robežsargi" norādītie speciālie līdzekļi vai speciālie cīņas paņēmieni. No lietas materiāliem izriet, ka fizisks spēks konkrētajā gadījumā tika pielietots, lai pārtrauktu *A.Z.* pretošanos policijas darbinieku likumīgajām prasībām. Lietā nav pierādījumu, uz kuru pamata varētu secināt, ka fizisks spēks tika pielietots, pārsniedzot nepieciešamās fiziska spēka pielietošanas robežas.

[11] Administratīvā apgabaltiesa, novērtējusi Lēmuma pamatojumā norādītos apstākļus par nepilngadīgajai *A.Z.* piemēroto administratīvā soda veidu, secina, ka Lēmums šajā daļā ir grozāms, ņemot vērā šādus apstākļus.

Latvijas APK 171.[1]panta pirmā daļa noteic, ka par alkoholisko dzērienu vai citu apreibinošo vielu lietošanu, vai atrašanos alkoholisko dzērienu vai citu apreibinošo vielu ietekmē, ja to izdarījis nepilngadīgais, izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu līdz divdesmit pieciem latiem.

Apelācijas sūdzībā pamatoti norādīts, ka Lēmums daļā par piemērotā administratīvā soda veidu neatbilst Latvijas APK 32.panta otrai daļai, kas noteic, ka uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Administratīvā apgabaltiesa secina, ka ar Lēmumu naudas sods Ls 20 apmērā nepilngadīgajai *A.Z.* noteikts neņemot vērā, ka nepilngadīgā *A.Z.* iepriekš nav saukta pie administratīvās atbildības, lēmumā nav izvērtēts pie administratīvās atbildības saucamās nepilngadīgās personas mantiskais stāvoklis un Lēmumā nav konstatēts, ka izskatāmajā lietā pastāv kāds no atbildību pastiprinošiem apstākļiem, kas norādīts Latvijas APK 34.pantā.

Administratīvā apgabaltiesa secina, ka administratīvais sods - brīdinājums būs taisnīgs un samērīgs sods nepilngadīgajai personai *A.Z.* par Latvijas APK 171.[1]panta pirmās daļas pārkāpumu. Šāds administratīvā soda veids atbildīs izdarītā pārkāpuma raksturam, audzinās nepilngadīgo *A.Z.* likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā.

## Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12] panta otrās daļas 4.punktu, 289.[22] panta pirmo un otro daļu, Administratīvā apgabaltiesa

**nosprieda**

grozīt Tukuma novada domes Administratīvās komisijas 2011.gada 28.decembra lēmumu Nr.D43-872 par nepilngadīgās *A.Z.* saukšanu pie administratīvās atbildības.

Izteikt brīdinājumu *A.Z.* (personas kods */personas kods/*) par Latvijas APK 171.[1] panta pirmās daļas pārkāpumu.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

| | | |
|---|---|---|
| Tiesnesis - referents | *(paraksts)* | M.Vīgants |
| Tiesnese | *(paraksts)* | I.Kaļiņina |
| Tiesnese | *(paraksts)* | R.Paegle |

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnesis M.Vīgants
2012.gada 30.augustā